

ابو تراب یعنی چه و چرا به حضرت علی ع لقب ابو تراب داده شده؟

پاسخ :

ابو تراب به معنای پدر خاک ، یا دمساز خاک ، یا پدر و رئیس خاکیان است .

این لقب از محبوب‌ترین القاب در نزد امام علی علیه السلام و یکی از زیباترین القاب آن حضرت به شمار می‌آید .

شیخ علاء الدین سکتواری در محاضرة الأوائل (ص 113) گوید : نخستین کسی که به کنیه (ابو تراب) نامیده شد علی بن ابی طالب رضی الله عنه است ، این کنیه را رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم به او داد آن گاه که دید او بر روی زمین خوابیده و خاک بر پهلوی او نشسته است ، از روی لطف و مهربانی به او فرمود :

برفیز ای ابو تراب .

و این محبوب‌ترین القاب او به شمار می‌رفت ، و از آن پس ، به برکت نفس محمدی این کرامتی برای او گردید ، زیرا خاک خبرهای گذشته و آینده تا روز قیامت را برای او باز می‌گفت . این را بفهم که رازی است بی‌پرده .

الغدیر - الشيخ الأئینی - ج 6 - ص 337 - 338

عبایه بن ربیع گوید : به عبد الله بن عباس گفتم : رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم از چه رو علی علیه السلام را ابو تراب نامید ؟ گفت : از آن رو که علی علیه السلام صاحب زمین و حجت خدا بر اهل آن پس از رسول خداست ، و بقای زمین و آرامش آن به او است ، و از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم شنیدم می‌فرمود : چون روز قیامت شود و شخص کافر پاداش و نزدیکی و کرامتی را که خدای متعال برای شیعیان علی آماده نموده ببیند گوید : (ای کاش من ترابی بودم) یعنی کاش از شیعیان علی (ابو تراب) بودم . و این است معنای این آیه که کافر گوید : کاش من تراب (خاک) بودم .

علل الشرائع - الشيخ الصدوق - ج 1 - ص 156 .

علامه مجلسی رحمه الله در بیان این جمله گوید :

ممکن است ذکر آیه در اینجا برای بیان علت دیگری در نامگذاری آن حضرت به ابو تراب باشد ، زیرا شیعیان

او به جهت تذلل بیش از اندازه و تسلیم بودن در برابر فرمانهای حضرتش تراب نامیده شده اند ؛ چنان که

در آیه کریمه آمده - و چون آن حضرت صامب و پیشوا و زمامدار آنهاست ابو تراب نام گرفته است .

بحار الأنوار - العلامة المجلسی - ج 35 - ص 51 .

در این که پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم در چه زمانی این لقب مبارک را به امیر المؤمنین علیه السلام داده است ، روایات

متفاوتی نقل شده است . برخی از آن‌ها حاکی از آن است که این لقب در جمادی الأول یا جمادی الثانی سال دوم هجرت در غزوة العشیره به آن حضرت داده شده است . در برخی دیگر آمده است که در یوم التأخی ؛ یعنی روزی که پیامبر اسلام بین همهٔ مسلمان عقد برادری بست و از بین تمام مردم علی را برای خود برگزید ، به او داده شده است . البته این روایات هیچ تعارضی باهم ندارند ؛ چرا که ممکن است پیامبر اسلام صلی الله علیه وآله وسلم در موارد متعدد بارها و بارها آن را تکرار کرده باشد .

برای تحقیق بیشتر در این باره می‌توانید به کتاب الغدیر علامهٔ امینی رحمت الله علیه ، ج 6 - ص 334 - 338 مراجعه کنید .

با آروزی توفیق و سر افزای برای شما .